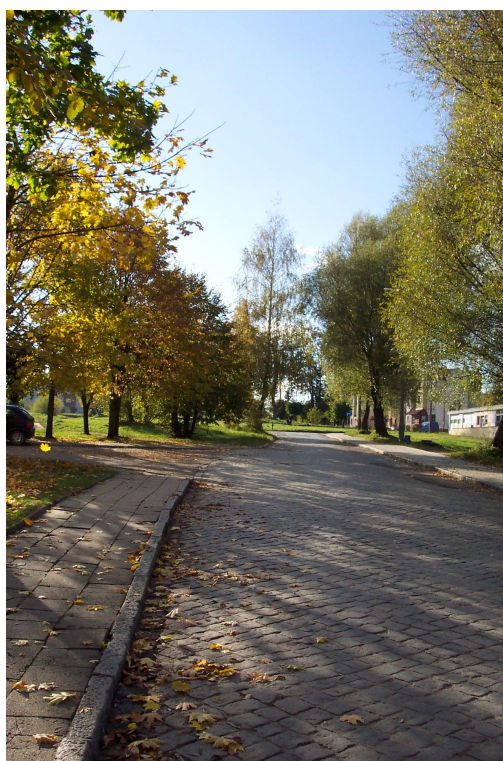

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY PIENIEŻNO
NA LATA 2005 – 2015**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Charakterystyka Gminy Pięńno – analiza demograficzna i społeczna	5
1. Położenie, powierzchnia	5
2. Struktura demograficzna i społeczna	6
3. Pomoc społeczna	13
II. Budowanie strategii – identyfikacja obszarów	25
1. Hierarchia problemów	26
2. Wskazane obszary strategii	27
3. Wskazane zadania w obszarach	28
III. Wizja i cel strategii rozwiązywania problemów społecznych	32
1. Wizja	32
2. Cel strategiczny	33
3. Podstawowe założenia	33
4. Główne obszary i cele strategiczne przyjęte w strategii	34
IV. Plan działania na lata 2005 – 2015 w poszczególnych obszarach	36
Obszar I. Aktywizacja społeczna i przeciwdziałanie bezrobociu ...	37
Obszar II. Ochrona zdrowia	41
Obszar III. Edukacja i oświata	47
Obszar IV. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna	52
Obszar V. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	57
V. Wdrażanie i zarządzanie strategią	63
VI. Monitorowanie	64

WSTĘP

Proces transformacji ustrojowej państwa wywarł istotny wpływ na wszystkie dziedziny życia społecznego objęte szeroko rozumianą polityką społeczną. Negatywne zjawiska towarzyszące temu procesowi takie jak: bezrobocie, bezdomność, zubożenie wielu grup społecznych oraz wzrost patologii społecznych powodują, że wśród zadań, które realizuje samorząd gminny szczególnie ważne i istotne stają się zadania z zakresu pomocy społecznej.

Decentralizacja zarządzania polegająca na przekazywaniu zadań wykonywanych dotychczas przez administrację rządową samorządom różnych szczebli, spowodowała znaczne rozszerzenie zakresu zadań w sferze polityki społecznej na poziomie gminy.

Obok zmian „ilościowych” zaszły również zasadnicze zmiany „jakościowe” problemów, które musi rozwiązywać samorząd gminny. Do niedawna głównymi beneficjentami świadczeń pomocy społecznej byli przede wszystkim ludzie starzy, a także osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie przeważającą grupę stanowią osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie i nie radzą sobie w szybko zmieniającej się rzeczywistości.

Koniecznością staje się planowe i długofalowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych. Wynika to również z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, która w art. 17 określiła obowiązek opracowania i realizacji przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Diagnoza i analiza występujących problemów społecznych stała się podstawą do określenia priorytetów, celów oraz kierunków działań.

Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy. Nie jest to jednak dokument sztywny. Wyznacza on kierunki i ramy dla planowanych zmian. W miarę zmieniającej się sytuacji społecznej strategia może być uzupełniana o nowe działania i cele. W trakcie realizacji będzie ona poddawana stałej kontroli, czy przyjęte cele i zadania są nadal aktualne oraz czy nie zmieniły swojej hierarchii.

Strategia została opracowana na lata 2005-2015 i przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Pieniężnie do realizacji.

I

CHARAKTERYSTYKA GMINY PIENIĘŻNO – ANALIZA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

1. Położenie, powierzchnia

Miasto i gmina Pieniężno położone są w północno-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Obszar gminy o powierzchni 23 760 ha należy do powiatu braniewskiego. Gmina znajduje się w obszarze Wzniesień Górowskich oraz Równiny Orneckiej. Przecina ją dolina rzeki Wałszy tworząc głęboki wąwóz.

Na system osadniczy gminy składa się 39 miejscowości. Charakteryzuje się on znaczną zwartością niewielkich wsi położonych w niedużej odległości od siebie – od 3,5 do 7 km. Na terenie gminy znajdują się 24 sołectwa. Rolę ośrodka gminnego pełni miasto Pieniężno, które jest największą miejscowością gminy. Miasto jest centralnie położone w stosunku do całości gminy. Do niego dopasowany jest układ komunikacyjny.

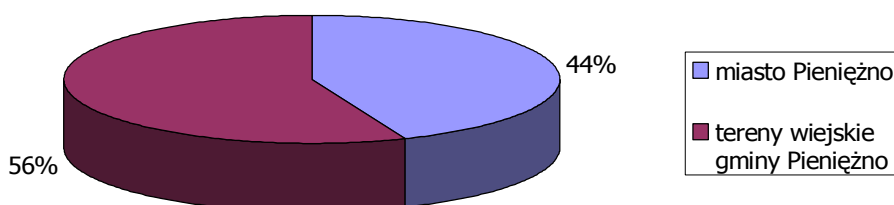
Teren gminy charakteryzuje się niskim stopniem uprzemysłowienia. Gmina zorientowana jest głównie na produkcję rolniczą. W strukturze użytkowania gruntu dominują grunty orne, które zajmują 67,7 % powierzchni gminy.

2. Struktura demograficzna i społeczna

2.1. Populacja mieszkańców – diagnoza stanu na 2004r.

Lokalizacja na terenie Gminy	Aktualna liczba ludności	% udziału w ogólnej liczbie mieszkańców gminy
miasto Pieniężno	3 232	44
tereny wiejskie gminy Pieniężno	4 128	56
RAZEM	7 360	100

Udział populacji mieszkańców z terenów wiejskich i miejskich w ogólnej populacji mieszkańców gminy

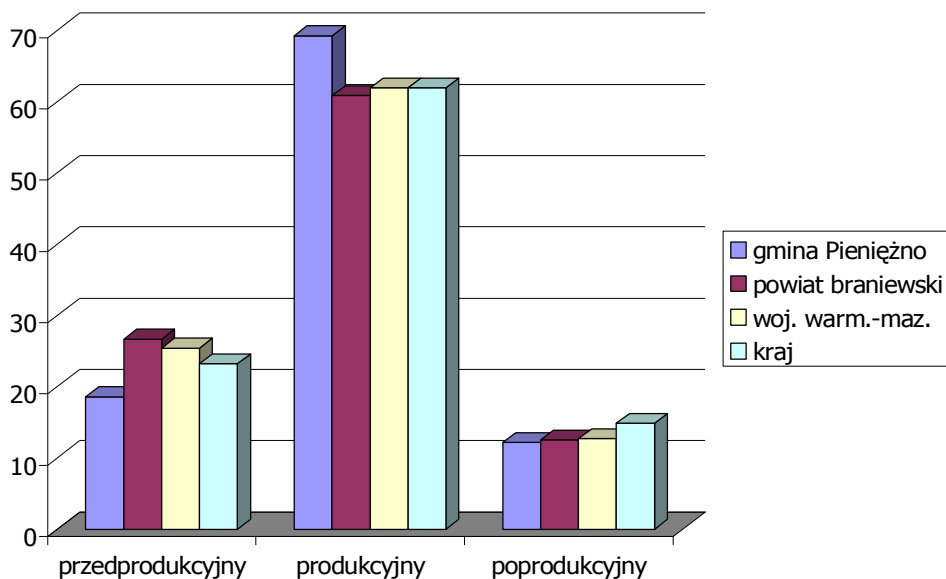
2.2. Prognozowane zmiany demograficzne

W ciągu 20 lat w znacznym stopniu zmieniła się struktura przestrzenna rozmieszczenia ludności w gminie. W tym okresie nastąpił największy odpływ ludności ze wschodniej części gminy. W latach 1979-2000 ludność miejscowości Lechowo zmniejszyła się o ponad 20 %, Plut o ponad 35 %, a wsi Jeziorko o ponad 60 %. Znaczny odpływ ludności nastąpił też w zachodniej i południowej części gminy. Koncentracja ludności nastąpiła zaś w Pieniężnie i najbliższym sąsiedztwie – w rejonie drogi Pieniężno-Braniewo. W 1979 roku ludność Pieniężna stanowiła około 27 % ludności gminy, a w roku 2000 udział ludności Pieniężna w ogólnej liczbie ludności gminy wzrósł do 45 %. Obecnie wynosi 43 %.

Według prognozy na najbliższe lata w gminie będzie następował spadek ludności. Zakładany spadek w najbliższych sześciu latach to ca 1,2 %.

2.3. Struktura wieku ludności Gminy Pięczęno na tle regionu i kraju

Struktura wieku ludności	miasto i gmina Pięczęno	powiat braniewski	województwo warmińsko-mazurskie	Polska
	% populacji			
wiek przedprodukcyjny	18,57	26,66	25,41	23,22
wiek produkcyjny	69,24	60,85	61,88	61,92
wiek poprodukcyjny	12,19	12,49	12,71	14,86

Populacja mieszkańców Gminy Pięczęno charakteryzuje się:

- najniższym na tle regionu udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- najwyższym na tle regionu udziałem ludności w wieku produkcyjnym,
- najwyższym na tle regionu udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Przedstawione wskaźniki statystyczne identyfikują ewidentne symptomy starzenia się społeczeństwa Gminy Pięczęno – inklinujące do statystyk ogólnonarodowych.

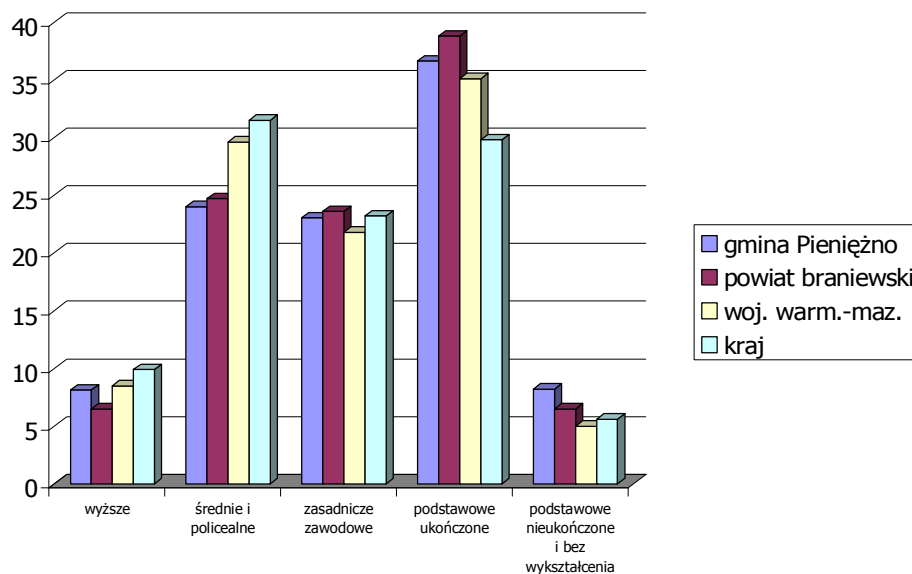
Przyczyn takiego stanu rzeczy należy się doszukiwać w niestabilnej sytuacji materialno-bytowej lokalnego społeczeństwa, jego niedostosowania do zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej kraju, niepewności przyszłości – co jest ewidentną oznaką zagrożenia obszaru marginalizacją społeczno-gospodarczą.

Według danych zawartych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2010r. rozpocznie się proces zmniejszania liczby ludności w wieku aktywności zawodowej przy jednoczesnym utrzymywaniu się spadku liczby urodzeń. Zwiększy się zatem populacja osób w wieku poprodukcyjnym, która na terenie Gminy Pieniężno zbliża się do wskaźnika % w powiecie. Te procesy demograficzne będą oddziaływały na rynek pracy, zadania w zakresie szkolnictwa, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

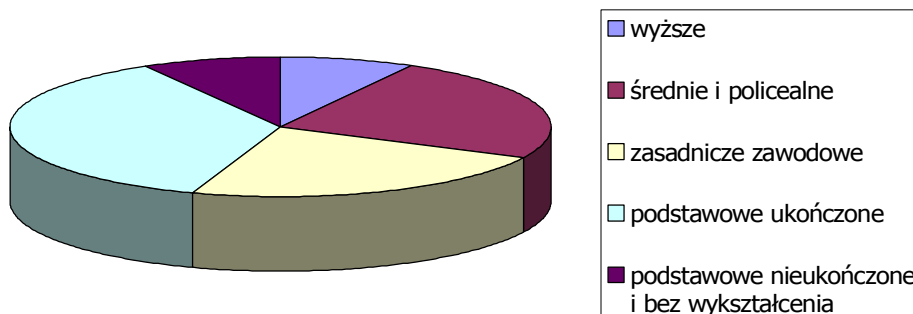
2.4. Poziom wykształcenia populacji mieszkańców Gminy Pieniężno na tle regionu i kraju

Poziom wykształcenia	gmina Pieniężno	powiat braniewski	województwo warmińsko-mazurskie	Polska
wyższe	8,14	6,5	8,5	9,9
średnie i policealne	24,01	24,7	29,6	31,5
zasadnicze zawodowe	23,03	23,6	21,8	23,2
podstawowe ukończone	36,62	38,8	35,1	29,8
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	8,20	6,5	5,0	5,6

Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Pieniężno na tle regionu i kraju

Struktura wykształcenia populacji mieszkańców gminy Pieniężno

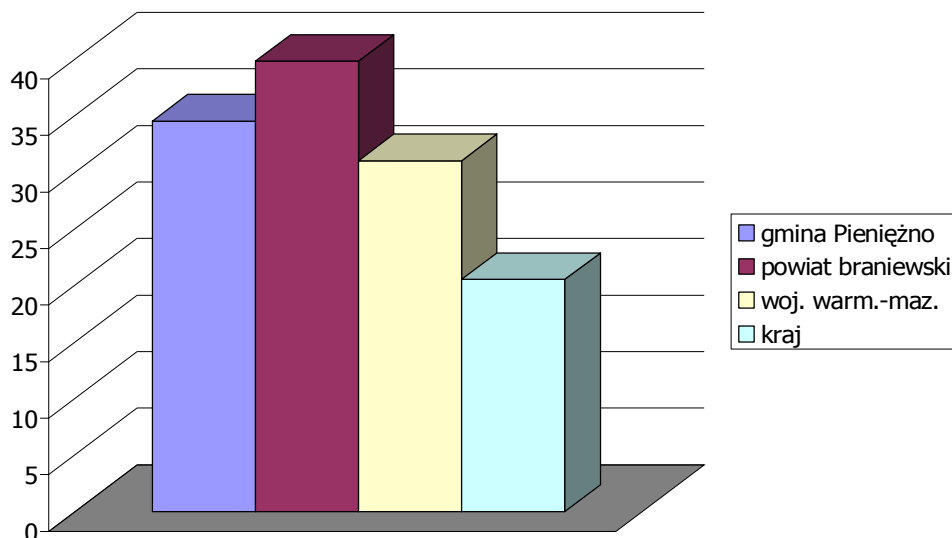

- Odsetek mieszkańców z wyższym wykształceniem jest w gminie Pieniężno wyraźnie wyższy niż w całym powiecie braniewskim i prawie taki jak w województwie warmińsko-mazurskim.
- Odsetek mieszkańców z wykształceniem średnim i policealnym jest w gminie prawie taki sam jak w powiecie, ale znacznie niższy niż w województwie i kraju.

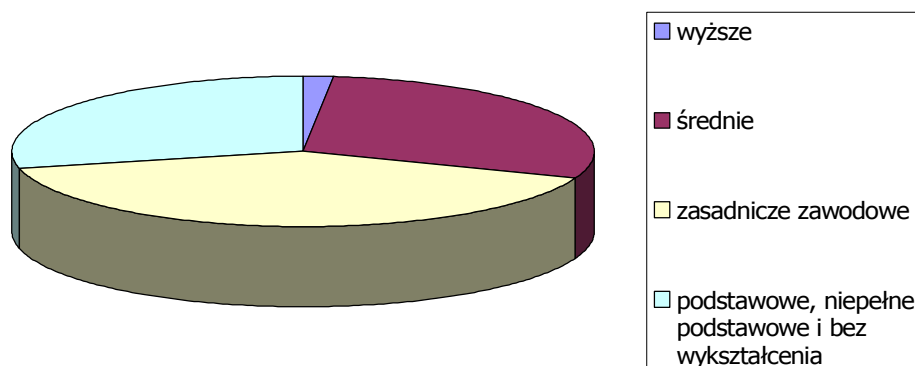
- Odsetek mieszkańców z wykształceniem zawodowym w gminie, powiecie województwie i kraju jest bardzo zbliżony.
- Odsetek mieszkańców z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia jest w gminie i powiecie bardzo zbliżony, natomiast wyraźnie większy niż w województwie i zdecydowanie większy niż w kraju.

2.5. Bezrobocie

stopa bezrobocia na terenie gminy Pieniężno	34,5 %
stopa bezrobocia na terenie powiatu braniewskiego	39,8 %
stopa bezrobocia na terenie województwa warm.-maz.	31,0 %
stopa bezrobocia w Polsce	20,5 %
liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Pieniężno, w tym:	1 059
• mężczyźni	540
• kobiety	519
struktura osób bezrobotnych z terenu gminy Pieniężno wg wykształcenia:	
• z wykształceniem wyższym	1,6 %
• z wykształceniem średnim	29,3 %
• z wykształceniem zasadniczym zawodowym	40,6 %
• z wykształceniem podstawowym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	28,5 %
liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy wskaźnik liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy, w tym:	638 60,2 %
• w mieście	32,4 %
• na wsi	27,8 %

Struktura bezrobocia w gminie Pięczęno
wg wykształcenia

- Stopa bezrobocia na terenie Gminy Pięczęno jest:
 - nieznacznie niższa od stopy bezrobocia dla powiatu braniewskiego,
 - nieznacznie wyższa od stopy bezrobocia dla województwa warmińsko-mazurskiego,
 - znacząco wyższa od stopy bezrobocia dla całego kraju.
- Udział mężczyzn i kobiet pozostających bez pracy (bezrobotnych) kształtuje się na podobnym poziomie z nieznacznym wskazaniem na niekorzyść mężczyzn.

- Największy udział w liczbie bezrobotnych stanowią bezrobotni z wykształceniem średnim i zawodowym oraz bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych o niskim poziomie wykształcenia i bez wykształcenia.
- Udział bezrobotnych długoterminowo pozostających bez pracy (pow. 12 m-cy) stanowi znaczący odsetek tej populacji, z czego na terenie miasta większy niż na terenach wiejskich.

Bezrobocie na terenie Gminy Pieniężno, tak jak dla całego regionu, ma charakter bezrobocia strukturalnego – równomiernie dotykającego mężczyzn jak i kobiety. Zatrważającym faktem jest znaczący odsetek populacji bezrobotnych trwale (długookresowo – pow. 12 m-cy) pozostających bez pracy – świadczący o małej mobilności zawodowej, niskim wykształceniu i niskich kwalifikacjach zawodowych tej części populacji mieszkańców.

Przyczyny bezrobocia wiążą się z sytuacją na regionalnym rynku pracy. Warmińsko-mazurski rynek pracy należy do najmniej rozwiniętych i dynamicznych w kraju, natomiast samo województwo jest jednym z najmniej uprzemysłowionych obszarów kraju. Niski stopień uprzemysłowienia województwa determinowany jest jego profilem krajobrazowym, który wskazuje na rolniczo-turystyczny charakter regionu. Poprawa sytuacji w zakresie poziomu bezrobocia związana z tworzeniem nowych miejsc pracy w dużej mierze zależna jest od polityki w tym zakresie na poziomie województwa.

Poziom bezrobocia jest również ściśle związany z wykształceniem. Niskie wykształcenie jest jedną z głównych przeszkód w skutecznej aktywizacji i rozwoju lokalnego rynku pracy. Niepokojącym jest fakt, że zjawisko długotrwałego bezrobocia dotyka coraz częściej ludzi młodych, czyli osób o największym potencjale możliwości życiowych i zawodowych. Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie najbardziej licznym przedziałem wiekowym wśród zarejestrowanych bezrobot-

nych jest przedział osób w wieku 25-34 lata. Grupa ta stanowiła w 2000r. 29 % ogółu zarejestrowanych i wykazuje tendencje rosnące. Aktywizacja tej grupy zawodowej jest szczególnie trudna, ponieważ wraz z wydłużającym się okresem przebywania bez pracy spada jej mobilność i postępuje zagrożenie biedą i marginalizacją społeczną.

3. Pomoc społeczna

Obowiązek wykonywania zadań pomocy społecznej spoczywa na Gminie oraz na administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Na terenie Miasta i Gminy Pięczęno działa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Pięczęnie przy ul. Generalskiej 8. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działa jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy i Miasta Pięczęno i obejmuje swoją działalnością teren miasta i gminy Pięczęno.

Opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest 1 989 osób, tj. 518 rodzin, w tym:

- 193 rodziny w mieście,
- 325 rodzin na wsi.

Z pomocy socjalnej w formie dożywiania korzysta 455 dzieci.

3.1. Identyfikacja przyczyn udzielania pomocy społecznej

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób
	ogółem	w tym w mieście	
ubóstwo	331	60	1 164
ochrona macierzyństwa	31	114	114
bezrobocie	333	120	1 303
niepełnosprawność	81	34	235
długotrwała choroba	20	10	70
bezradność	90	31	512
alkoholizm	28	15	89
byli więźniowie	2	0	2

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w głównej mierze opieką społeczną objęte są osoby, które do ubóstwa doprowadziło bezrobocie.

Duży odsetek korzystających z pomocy społecznej stanowią niepełnosprawni oraz bezradni życiowo.

W wyniku przeprowadzonych analiz na temat stanu i zróżnicowania dochodowości gospodarstw domowych na terenie miasta Pięńszno stwierdzono, co następuje:

- sytuacja materialna gospodarstw domowych w 2004r. była lepsza niż przed rokiem. W gospodarstwach ogółem realny poziom dochodów wzrósł o ca 1,6 %, a wydatków o ca 2,3 %. Dynamika dochodów i wydatków w poszczególnych grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw była zróżnicowana. W większości grup gospodarstw domowych odnotowano wzrost realnej wartości zarówno dochodów, jak i wydatków.
- udział dochodów z głównego źródła utrzymania w dochodzie rozporządzalnym w większości grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych był niższy niż przed rokiem,

- w strukturze ogółu wydatków we wszystkich grupach gospodarstw domowych wzrósł udział kwot wydatkowanych w związku z użytkowaniem mieszkania (w tym stałych opłat mieszkaniowych), a w większości grup – także z ochroną zdrowia, transportem, łącznością oraz rekreacją i kulturą. We wszystkich grupach gospodarstw, z wyjątkiem rolników, zmniejszył się udział wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe,
- poziom spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych, w porównaniu z 2003r. uległ obniżeniu. Najbardziej zmniejszyło się spożycie ziemniaków, owoców, śmietany oraz pieczywa. Nieznacznie wzrosła natomiast konsumpcja mięsa i jego przetworów. Nieco większe było spożycie serów oraz jogurtów i napojów mlecznych,
- w stosunku do 2003r. odnotowano wyraźną poprawę wyposażenia gospodarstw domowych w sprzęt komputerowy i telefony komórkowe. Spośród sprzętu radiowo-telewizyjnego zwiększyło się głównie wyposażenie w tzw. wieże i wideokamery oraz odtwarzacze płyt kompaktowych, a wśród artykułów gospodarstwa domowego – w zmywarki do naczyń i kuchenki mikrofalowe,
- powiększyła się grupa osób, których poziom wydatków był niższy od ustawowej granicy ubóstwa oraz od minimum egzystencji przyjętego za granicę ubóstwa skrajnego. Wzrósł również zasięg ubóstwa relatywnego,
- przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych m. Pieniężno ogółem w 2004r. wyniósł ca 610 zł. Najwyższy poziom dochodów osiągnęły w analizowanym roku gospodarstwa pracujących na własny rachunek. Dochód wyższy od przeciętnego uzyskały ponadto gospodarstwa emerytów oraz pracowników. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w pozostałych grupach gospodarstw był niższy od dochodu w gospodarstwach ogółem,
- zróżnicowanie poziomu nominalnego dochodu rozporządzalnego na osobę między poszczególnymi grupami społeczno-ekonomicznymi gospo-

darstw jest w znacznym stopniu efektem różnic w wielkości i składzie osobowym tych gospodarstw,

- najwyższy dochód rozporządzalny osiągnęły gospodarstwa pracujących na własny rachunek oraz kolejno: pracowników, rolników, emerytów i rencistów,
- realny poziom dochodów badanej zbiorowości gospodarstw domowych uległ poprawie w porównaniu z rokiem ubiegłym. W gospodarstwach domowych ogółem realna wartość dochodu rozporządzalnego wzrosła o ca 1,5 %. Największy wzrost dochodów odnotowano w gospodarstwach pracowników. Wzrost realnego poziomu dochodów odnotowano również w gospodarstwach rencistów, emerytów, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne oraz w gospodarstwach pracujących na własny rachunek. Spadek dochodów realnych wystąpił w gospodarstwach rolników. Obniżenie realnej wartości dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych rolników było konsekwencją spadku dochodu, jaki gospodarstwa te uzyskiwały z pracy w użytkowanym gospodarstwie rolnym,
- w porównaniu z rokiem poprzednim, nie stwierdzono istotnych zmian w strukturze nominalnego dochodu rozporządzalnego wg źródeł jego pozyskania. Nieco wyższy niż przed rokiem był udział dochodów z głównego źródła utrzymania w dochodzie rozporządzalnym gospodarstw domowych pracowników oraz emerytów i rencistów. W pozostałych grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych udział dochodów z głównego źródła utrzymania był niższy niż przed rokiem,
- nie stwierdzono również wyraźnych zmian zróżnicowania dochodów w dwóch najliczniej występujących grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych, tj. w gospodarstwach pracowników oraz w gospodarstwach emerytów i rencistów,

- w gospodarstwach ogółem 20 % osób znajdujących się w najlepszej sytuacji dochodowej dysponowało ok. 45 % dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych, podczas gdy 20 % osób pozostających w sytuacji najgorszej – ok. 5 %.

3.2. Ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

- około 10 % gospodarstw domowych posiada sytuację materialną określaną jako bardzo dobrą i raczej dobrą (głównie dot. to gospodarstw pracujących na własny rachunek),
- około 55 % gospodarstw domowych posiada sytuację materialną określaną jako przeciętną (głównie dot. to gospodarstw pracujących jako pracownicy najemni w sferze budżetowej i produkcyjno-usługowej),
- około 35 % gospodarstw domowych posiada sytuację materialną określaną jako złą i raczej złą (głównie dot. to gospodarstw bezrobotnych, rolników oraz gospodarstw emerytów i rencistów),
- w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się odsetek gospodarstw, których sytuacja materialna oceniana jest jako zła i raczej zła, a wzrosła liczba gospodarstw której sytuacja materialna określana jest jako przeciętna i co najmniej dobra. Polepszenie opinii wystąpiło zwłaszcza w gospodarstwach pracowników pogorszenie zaś – w gospodarstwach rolników i pracujących na własny rachunek. Widoczny jest wyraźny związek między poziomem uzyskiwanych przez gospodarstwo dochodów, a subiektywną oceną ich sytuacji materialnej.

3.3. Ocena zasięgu ubóstwa

- W 2004 roku mieliśmy do czynienia z kontynuacją obserwowanej od 1997 r. tendencji wzrostu zasięgu ubóstwa obiektywnego szacowanego na podstawie wyników badań budżetów gospodarstw domowych. Jest to szczególnie niepokojące w odniesieniu do zwiększenia się prawdopodobieństwa zagrożenia ubóstwem skrajnym, za granicę którego przyjęto

poziom minimum egzystencji. Wzrost ubóstwa w ostatnich latach dokonał się przy poprawie przeciętnej sytuacji materialnej ogółu mieszkańców, generowanej przez wysokie dochody, co świadczyć może o rosnących nierównościach w sytuacji dochodowej i poziomie spożycia społeczeństwa.

- Na praktycznie takim samym poziomie, jak w ubiegłych latach - kształtował się odsetek osób żyjących w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków był niższy od minimum socjalnego¹, a więc poniżej granicy określającej sferę niedostatku i ostrzegającej przed ubóstwem.
- Odsetek gospodarstw domowych, których poziom dochodów był niższy od subiektywnych granic ubóstwa szacowanych według metody lejdejskiej² zmalał – prawdopodobnie głównie ze względu na wzrost realnej wartości wynagrodzeń i świadczeń emerytalnych (spadek stopy ubóstwa wśród: rodzin pracowników i gospodarstw emerytów).
- Z analiz budżetów gospodarstw domowych wynika, że wskaźnik średniej luki wydatkowej dla gospodarstw żyjących poniżej minimum socjalnego jest znacząco wysoki. Poziom luki wydatkowej osób zagrożonych ubóstwem skrajnym jest niewiele niższy. Poziom wydatków gospodarstw domowych ze sfery ubóstwa skrajnego jest zatrważająco niższy od minimum egzystencji przyjętego za granicę ubóstwa.
- Najważniejszym czynnikiem decydującym o statusie społecznym mieszkańców gm. Pięńszno, w tym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny, jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Ubóstwem zagrożone są przede wszystkim osoby wykluczone z rynku pracy na skutek bezrobocia. Wśród gospodarstw domowych, w skład których wchodzi przynajm-

¹ Minimum socjalne ustalone przez IPiSS uwzględnia taki koszyk dóbr i usług, aby rodzina określonego typu mogła zaspokoić potrzeby biologiczne, kulturalne i społeczne na poziomie uznanym za niezbędny.

² Subiektywne granice ubóstwa dla określonego typu gospodarstw domowych odpowiadają w przybliżeniu poziomowi dochodów ledwie wystarczających.

niej jedna osoba bezrobotna, stopa ubóstwa skrajnego jest znacząca, podczas gdy wśród gospodarstw, w których nie było osób bezrobotnych jest znikoma. W najtrudniejszej sytuacji są rodziny, których podstawę utrzymania stanowiły świadczenia społeczne. Pauperyzacji sprzyja również wykonywanie niskopłatnej pracy. Dotyczy to głównie osób o niskim poziomie wykształcenia, pracujących na stanowiskach robotniczych. Niskie wykształcenie stało się trwałym korelatem ubóstwa tego terenu, niezależnie od przyjętej miary biedy. Wyższe wykształcenie praktycznie całkowicie odsuwa zagrożenie ubóstwem skrajnym. Wśród gospodarstw domowych, w których „głowa rodziny” ma wykształcenie średnie odsetek osób żyjących poniżej minimum egzystencji jest znikomy, gdy ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, podstawowe i bez wykształcenia – odsetek osób żyjących poniżej minimum egzystencji jest już znaczący.

- Ubóstwem w Pieniężnie relatywnie często zagrożeni są ludzie młodzi, w tym w dużej części – dzieci, głównie z rodzin wielodzietnych i rodzin niepełnych (samotnych matek lub ojców z dziećmi na utrzymaniu).
- Ubóstwo w Pieniężnie dotyka częściej ludzi młodych, jednakże wyniki analiz wskazują także na trudną sytuację znacznej części osób starszych. Ze względu na swój wiek i stan zdrowia osoby starsze mają bowiem ograniczone możliwości podejmowania aktywnych działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji materialnej. Często są to osoby samotne, co pogłębia problemy finansowe. Osoby te nie zawsze mogą liczyć na pomoc rodziny. Nawet jeśli mieszkają wspólnie z dziećmi, to w sytuacji bezrobocia często zdarza się, iż ich świadczenia emerytalne są jedynym, regularnym źródłem dochodów wielopokoleniowej rodziny. Wśród osób liczących co najmniej 65 lat – około co 20 osoba żyje w sferze ubóstwa skrajnego. Pozostawanie w dłuższym okresie czasu w sferze ubóstwa skrajnego oznacza nie tylko brak możliwości zaspokojenia jakichkolwiek

potrzeb wyższego rzędu, ale również potrzeb elementarnych w zakresie wyżywienia czy ochrony zdrowia.

W wyniku przeprowadzonych analiz potwierdza się teza, że występujące w Polsce różnice w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego między dużymi miastami a małymi ośrodkami miejsko-wiejskimi oraz między poszczególnymi regionami, znajdują swe odzwierciedlenie w problematyce zasięgu ubóstwa w Gminie Pieniężno. Ogólnie można stwierdzić, że na syndrom głębokiego ubóstwa, z jakim mamy do czynienia w przypadku Gminy Pieniężno, składa się bezrobocie połączone z niskim poziomem wykształcenia głowy gospodarstwa domowego, z wielodzietnością oraz z faktem zamieszkania w małym ośrodku miejsko-wiejskim, na obszarze dotkniętym bezrobociem strukturalnym.

3.4. Identyfikacja podstawowych patologii społecznych

- alkoholizm,
- przemoc w rodzinie,
- narkomania,
- dziedziczenie biedy.

Problem alkoholizmu w sposób szczególny dotyka społeczeństwo naszej gminy. Bezrobocie, zwłaszcza wśród młodzieży, trudna sytuacja materialna wielu rodzin, brak perspektyw na szybką poprawę bytu nie przyczyniają się do rozwiązywania tego problemu. Nieprzystosowanie społeczne staje się problemem w naszej gminie. Zwiększa się liczba osób wykluczonych społecznie. W zagrożeniach alkoholowych musimy przede wszystkim zwrócić uwagę na młodzież. W związku z mniejszą tolerancją na alkohol młody człowiek znacznie szybciej uzależnia się.

Raport z realizacji w listopadzie 2003r. w Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych w Pieniężnie Programu profilaktycznego „Korekta”

jest dostatecznym dowodem, aby podjąć na szeroką skalę działania profilaktyczne.

Testem AUDIT objęto 136 uczniów. Przyjęto granicę 10 punktów jako granicę do niepokoju, czyli tzw. picie ryzykowne. Proporcje w całej badanej grupie kształtowały się następująco:

- abstynentów – 1 osoba tj. 0,74 % – 0 punktów,
- poniżej granicy – 82 osoby tj. 60,74 % w tym 58 osób (1-7 punktów), 24 osoby (8-10 punktów),
- powyżej granicy – 53 osoby tj. 39,26 % (11 punktów i wzwyż).

Wysoki wynik w powyższym zestawieniu sugeruje uzależnienie od alkoholu.

Drugi Raport z realizacji w maju 2004r. programu profilaktycznego „DEBATA” w Gimnazjum w Pieniężnie również budzi niepokój.

Programem objęto 103 osoby (wszystkie klasy pierwsze, w tym 48 chłopców i 55 dziewcząt). Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych przedstawiają się następująco:

Pytanie: „Czy młodzież w Gimnazjum pije alkohol?”

Odpowiedź:

- w ciągu ostatnich 3 miesięcy upiło się 33,98 % uczniów, w tym 54,17 % chłopców i 16,36 % dziewcząt;
- w ciągu ostatnich 30 dni wódkę piło 26,21 % uczniów, w tym 35,42 % chłopców i 18,18 % dziewcząt;
- w ciągu ostatnich 30 dni piło piwo 59,22 % uczniów.

Liczba rozeznaczonych środowisk z problemem alkoholowym wynosi ok. 120 rodzin.

Podstawą do określenia relacji pomiędzy przestępczością, a używaniem alkoholu są dane z Posterunku Policji w Pieniężnie. Ilość osób podejrzanych wg kategorii popełnianych przestępstw pod wpływem alkoholu wynosi:

- utrata w bójce lub pobicie – 4
- znęcanie się nad rodziną – 11
- kradzież mienia – 1
- kradzież z włamaniem – 2
- kradzież z rozbojem, wymuszeniem – 3
- inne (kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości) – 29 (w tym 1 małoletni)

Funkcjonariusze Posterunku Policji w Pieniężnie przeprowadzili 103 interwencje, w tym 58 domowych, 46 w miejscach publicznych. Do Izby Wytrzeźwień w Braniewie odwieziono 45 osób. Zatrzymano 29 nietrzeźwych kierowców. Wszczęto postępowanie z ar. 207 KK tj. o fizyczne i moralne znęcanie się nad rodziną w 11 przypadkach.

Podjęto 103 interwencje, w tym:

- domowe – 58
- lokalne – 17
- uliczne – 6
- inne – 22

Sporządzono 39 wniosków o karanie winnych, z czego za naruszenie:

- porządku i spokoju publicznego – 9
- bezpieczeństwa w ruchu drogowym – 10
- kradzieży mienia – 18
- innych przepisów prawa – 5

Ponadto:

- zatrzymano dowodów rejestracyjnych – 42
- zatrzymano praw jazdy – 18
- nałożono mandatów karnych – 67 (w tym 50 na kierujących)
- inne 178a § 1:2 bez prawa jazdy – 11

- wypadki – 3 ofiary śmiertelne,
9 osób rannych
- kolizje – 35

Na terenie naszej gminy sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 31 punktach. Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest bardzo łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) uchwalony przez Radę Miejską w Pieniężnie wynosi:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży – 27 punktów;
- wykorzystany limit w roku 2004 – 22 punkty, w tym:
 - na terenie miasta – 10 punktów,
 - na terenie gminy – 12 punktów),
- do spożycia w miejscu sprzedaży – 5 punktów i jest wykorzystany w 100 %).

Sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % (w tym piwo) nie jest objęta limitem i prowadzona jest ogółem w 26 punktach, w tym:

- na terenie miasta w 12 punktach,
- na terenie gminy w 14 punktach.

3.5. Identyfikacja grup społecznych wymagających wsparcia:

- 1) Bezrobotni ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz osób pozostających długookresowo bez pracy z wykształceniem średnim i zawodowym oraz osób bez kwalifikacji zawodowych o niskim poziomie wykształcenia i bez wykształcenia,
- 2) Osoby o małej mobilności zawodowej, niskim wykształceniu i niskich kwalifikacjach zawodowych,

- 3) Rodziny, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna ze środowisk zagrożonych patologią społeczną,
- 4) Niepełnosprawni i długotrwale chorujący,
- 5) Ubodzy, bezdomni, alkoholicy i bezradni życiowo.

W wyniku transformacji społeczno-gospodarczej w kraju likwidacji uległ monopol gospodarki państwowej w tym rolnictwo państwowe. Skutkiem tych działań są patologie społeczne i bieda społeczności wiejskiej i małomiasteczkowej, które również nie oszczędziły społeczności Gminy Pieniężno. Szczególnie dramatycznym zjawiskiem o trudnych do przewidzenia konsekwencjach jest na terenie Gminy Pieniężno wieloletnie, przedłużające się bezrobocie. Definiuje się nawet pojęcie „bezrobocia dziedzicznego” w ramach rodziny – „bezrobocia rodzinnego”. Dotyczy to zjawiska biedy na tyle utrwalonej, że przekazywanej następnemu pokoleniu, tj. rzeczywiście „dziedziczonej biedy”. Szczególnej ochrony i pomocy wymaga młodzież i dzieci z tych środowisk, by uniknąć tego rodzaju „dziedziczenia”.

II

BUDOWANIE STRATEGII – IDENTYFIKACJA OBSZARÓW

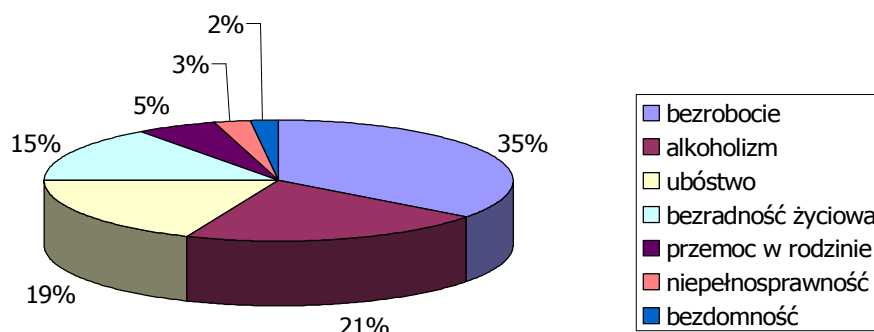
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pięniężno została opracowana z uwzględnieniem zasad leżących u podstaw wspólnej polityki regionalnej Unii Europejskiej, tj.:

- wieloletniego programowania (planowania) – trwałego i systemowego rozwiązywania problemów społecznych na poziomie gminy obejmującego cele i priorytetowe działania oraz określającego ramy instytucjonalne i finansowe;
- partnerstwa – rozumianego jako zasadę konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi najbardziej zainteresowanymi planowanymi działaniami na poziomie gminy, celem zebrania i uzgodnienia opinii, oczekiwań i potrzeb;
- substydiarności (pomocniczości) – związana jest z podziałem kompetencji i dotyczy dziedzin polityki społecznej, które nie podlegają wyłącznej właściwości zarówno państwa jak i gminy. Lokalna polityka rozwiązywania problemów społecznych stanowi uzupełnienie obszarów interwencji państwa;
- koncentracji – odnosi się ona do realizacji ograniczonej liczby priorytetowych celów i działań, które skierowane są do grup społecznych wymagających szczególnego wsparcia;
- dodatkowości – zakłada ona, że dla osiągnięcia autentycznego oddziaływania w zakresie polityki społecznej gmina wspiera grupy zagrożone marginalizacją, ale nie zwalnia to potencjalnych beneficjentów od odpowiedzialności za własne życie i aktywności społecznej.

Strategia została opracowana przez pracowników Urzędu Miejskiego i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie przy udziale mieszkańców gminy. W grudniu 2004r. przeprowadzono badanie ankietowe wśród dorosłych mieszkańców Gminy Pieniężno. Ankiety wypełniły 182 osoby z różnych środowisk społecznych. Najmłodszy respondent miał 18 lat, a najstarszy 64 lata. W oparciu o badania ankietowe ustalono hierarchię problemów dotyczących mieszkańców, określono główne obszary strategii i cele oraz przyjęto działania zmierzające do osiągnięcia celów.

1. Hierarchia problemów

Odpowiedź	Ilość
bezrobocie	181
alkoholizm	109
ubóstwo	96
bezzadność życiowa	78
przemoc w rodzinie	28
niepełnosprawność	13
bezdomność	10

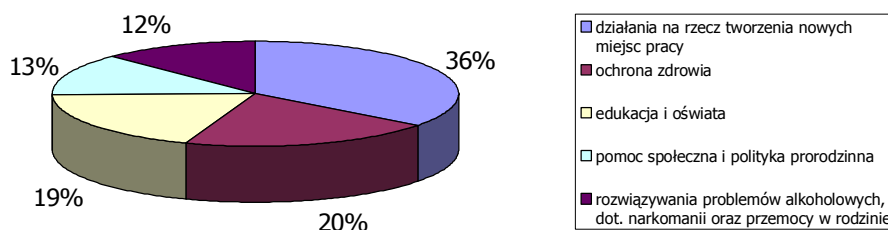

Inne wskazania ankietowanych:

- brak perspektyw rozwojowych dla młodzieży,
- brak oferty kulturalnej dla młodzieży umożliwiającej właściwe spędzenie czasu wolnego,
- niska aktywność społeczna (wykorzystywanie pomocy społecznej, życie na koszt innych).

2. Wskazane obszary strategii

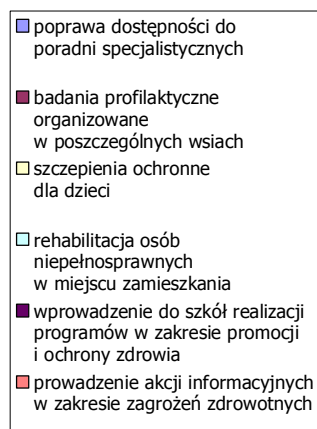
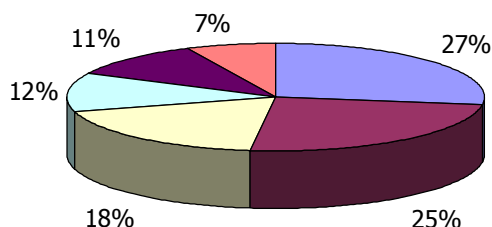
Odpowiedź	Ilość
działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy	172
ochrona zdrowia	99
edukacja i oświata	95
pomoc społeczna i polityka prorodzinna	62
rozwiązywania problemów alkoholowych, dot. narkomanii oraz przemocy w rodzinie	61

3. Wskazane zadania w obszarach

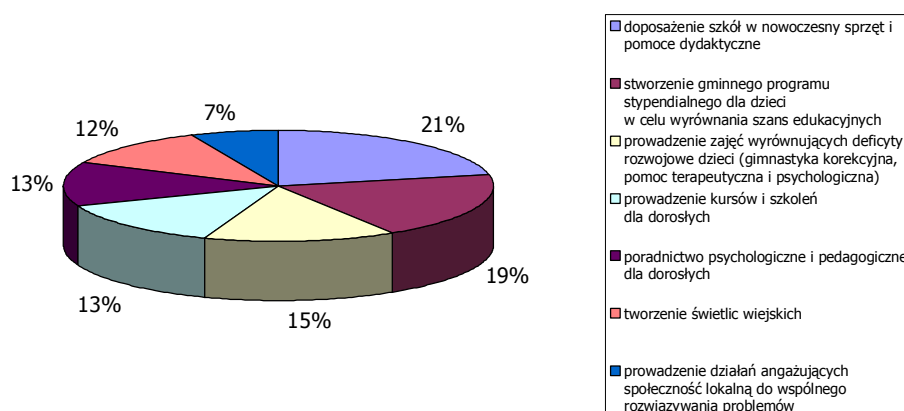
3.1. Zadania w ochronie zdrowia

Odpowiedź	Ilość
poprawa dostępności do poradni specjalistycznych	136
badania profilaktyczne organizowane w poszczególnych wsiach	123
szczepienia ochronne dla dzieci	92
rehabilitacja osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania	58
wprowadzenie do szkół realizacji programów w zakresie promocji i ochrony zdrowia	54
prowadzenie akcji informacyjnych w zakresie zagrożeń zdrowotnych	35

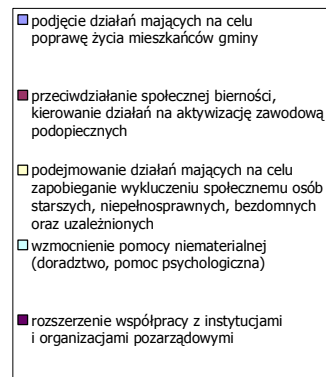
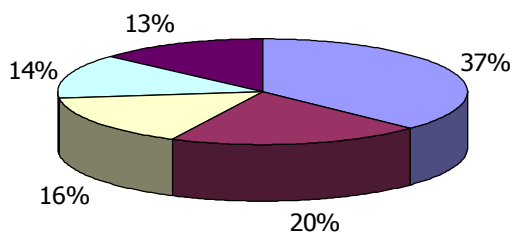
3.2. Zadania w edukacji i oświacie

Odpowiedź	Ilość
doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne	115
stworzenie gminnego programu stypendialnego dla dzieci w celu wyrównania szans edukacyjnych	104
prowadzenie zajęć wyrównujących deficyty rozwojowe dzieci (gimnastyka korekcyjna, pomoc terapeutyczna i psychologiczna)	78
prowadzenie kursów i szkoleń dla dorosłych	72
poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne dla dorosłych	68
tworzenie świetlic wiejskich	62
prowadzenie działań angażujących społeczność lokalną do wspólnego rozwiązywania problemów	35

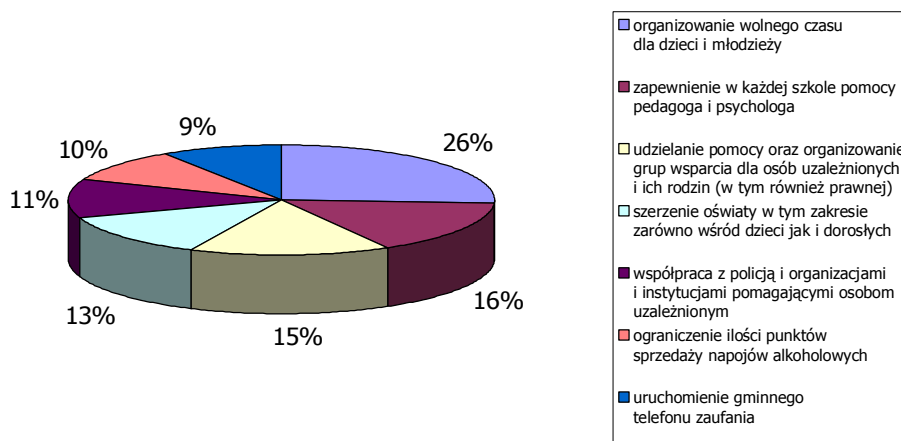
3.3. Zadania pomocy społecznej i polityki prorodzinnej

Odpowiedź	Ilość
podjęcie działań mających na celu poprawę życia mieszkańców gminy	131
przeciwdziałanie społecznej bierności, kierowanie działań na aktywizację zawodową podopiecznych	70
podejmowanie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych oraz uzależnionych	55
wzmocnienie pomocy niematerialnej (doradztwo, pomoc psychologiczna)	48
rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	47

3.4. Zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie

Odpowiedź	Ilość
organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	141
zapewnienie w każdej szkole pomocy pedagoga i psychologa	87
udzielanie pomocy oraz organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin (w tym również prawnej)	84
szerzenie oświaty w tym zakresie zarówno wśród dzieci jak i dorosłych	70
współpraca z policją i organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym	63
ograniczenie ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych	53
uruchomienie gminnego telefonu zaufania	50

III

WIZJA I CEL STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Wizja

Wizja definiowana jest jako pozytywne wyobrażenie przyszłości organizacji lub osoby, wyprowadzone na podstawie uznanych wartości i idei, z którego wywodzą się cele i plany działania.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.”

Wizję rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Pięńżno określono na podstawie Analizy Sytuacji Społecznej, wyodrębnienia obszarów problemowych i zweryfikowano na podstawie opinii mieszkańców.

Zakłada ona następujący stan pożądany:

***GMINA PIENIĘŻNO ZAPEWNI
BEZPIECZEŃSTWO SOCJALNE
I WARUNKI ROZWOJU PRZY AKTYWNYM
UCZESTNICTWIE MIESZKAŃCÓW***

Podstawowym warunkiem realizacji wizji i skutecznego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym jest podwyższanie świadomości mieszkańców gminy na temat głównych przyczyn i skutków tych zjawisk oraz zasad i możliwości zapobiegania ich powstawania.

2. Cel strategiczny

Najważniejszym celem strategii jest:

***POPRAWA SYTUACJI ŻYCIOWEJ
MIESZKAŃCÓW POPRZEZ
SPRAWNY I SKUTECZNY SYSTEM
WSPARCIA SPOŁECZNEGO***

Osiągnięcie tego stanu jest uwarunkowane przestrzeganiem przez organy samorządu, służby socjalne i partnerów społecznych przyjętych kierunków i zasad działania, a przede wszystkim wyzwoleniem aktywności środowiska lokalnego na rzecz rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Pomoc instytucjonalna powinna stać się ostatecznym środkiem zaradczym. Kompleksowe rozwiązanie problemów społecznych opiera się na profilaktyce, edukacji, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu oraz rozwoju nieinstytucjonalnych form pomocy środowiskowej.

3. Podstawowe założenia

Stworzenie sprawnego i skutecznego systemu wsparcia społecznego gwarantującego poprawę sytuacji życiowej mieszkańców gminy wymaga realizacji podstawowych założeń strategicznych:

1. Nastawienie na profilaktykę i zapobieganie jako działanie priorytetowe, a w dalszej kolejności na przeciwdziałanie i łagodzenie skutków zjawisk negatywnych społecznie.
2. Szeroko pojęta edukacja zmierzająca do podniesienia świadomości społecznej w tym również kształtowanie postaw zrozumienia i tolerancji wobec sytuacji marginalizowanych grup społecznych.
3. Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją.
4. Wypracowanie stabilnych podstaw i zasad współpracy organów samorządowych z partnerami społecznymi i innymi podmiotami lokalnego życia publicznego.
5. Rozwinięcie form pomocy nieinstytucjonalnej, a w szczególności pomocy środowiskowej.
6. Systematyczne diagnozowanie i monitoring sytuacji społecznej w gminie.
7. Zaspokajanie potrzeb socjalnych wszystkich mieszkańców poprzez aktywną rolę struktur pomocy społecznej z jednej strony i rozwój i wzmacnianie aktywności społecznej z drugiej strony.

4. Główne obszary i cele strategiczne przyjęte w strategii

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Pięczęno zweryfikowana poprzez badania ankietowe stanowiła podstawę do wyodrębnienia 5 obszarów strategii, które uznano za priorytetowe w realizacji wizji i celu głównego. Są to:

**Aktywizacja społeczna
i przeciwdziałanie bezrobociu**

Ochrona zdrowia

Edukacja i oświata

**Pomoc społeczna
i polityka prorodzinna**

**Profilaktyka i przeciwdziałanie
uzależnieniom i przemocy w rodzinie**

W ramach tych obszarów zostały określone kierunki działań oraz
pożądane efekty końcowe.

IV

PLAN DZIAŁANIA NA LATA 2005 – 2015 W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Obszar I

**AKTYWIZACJA SPOŁECZNA
I PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU**

Wyodrębnienie tego obszaru w strategii wynika z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie Pieniężno. Obserwuje się pogłębiające się zjawisko „dziedziczenia” bezrobocia w rodzinach, narastającą degradacją społeczno-zawodową oraz poszerzający się obszar ubóstwa osób i rodzin. Jednocześnie społeczeństwo gminy charakteryzuje mała mobilność zawodowa, roszczeniowa postawa wobec instytucji pomocy społecznej i organów samorządowych oraz niechęć do współpracy na rzecz zmiany swojej sytuacji.

Celem strategicznym tego obszaru jest:

***SPRAWNY I SKUTECZNY SYSTEM
PRZECIWDZIAŁANIA I ZAPOBIEGANIA
SKUTKOM BEZROBOCIA***

Osiągnięciu tego celu mają służyć następujące cele szczegółowe:

I. Aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych.

Działania:

1. Rozwój współpracy między Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Centrum Informacji, Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz aktywizacji bezrobotnych.
2. Opracowanie i realizacja programów specjalnych na rzecz długotrwale bezrobotnych i osób o niskich kwalifikacjach zawodowych.
3. Aktywne pośrednictwo pracy poprzez umożliwienie szerokiego dostępu do informacji i bieżącą analizę sytuacji na rynku pracy.
4. Kierowanie do robót publicznych i prac interwencyjnych osób najbardziej zaangażowanych w poszukiwanie pracy.

5. Promowanie dobrych i skutecznych wzorców wychodzenia z bezrobocia.

II. Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia.

Działania:

1. Realizacja programów wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.
2. Wspieranie absolwentów w aktywizacji zawodowej.
3. Rozwój usług socjoterapeutycznych w celu wykształcenia odpowiedzialności za własny los i umiejętności przystosowania się do życia we współczesnej rzeczywistości u dzieci i młodzieży z rodzin długotrwale bezrobotnych.

III. Stwarzanie warunków do rozwoju lokalnego rynku pracy.

Działania:

1. Zawieranie porozumień i lokalnych partnerstw w celu wspólnego realizowania programów pomocowych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych.
2. Pomoc w tworzeniu małych firm poprzez lokalny system ulg podatkowych.
3. Wspieranie przedsiębiorców w działaniach zmierzających do rozwoju firm poprzez szeroki dostęp do informacji na temat możliwych źródeł finansowania.
4. Szeroka promocja gminy szczególnie w zakresie działań zmierzających do rozwoju gospodarczego i zainteresowania zewnętrznymi inwestorów lokalnymi możliwościami.
5. Wykorzystanie atutów turystyczno-wypoczynkowych gminy poprzez rozwój infrastruktury okołoturystycznej.

Efekty założonych celów:

1. Zwiększenie aktywności osób bezrobotnych
2. Stałe zmniejszanie się wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.
3. Integracja działań organów samorządu gminnego, ośrodka pomocy społecznej oraz instytucji i organizacji społecznych na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy.
4. Działający lokalny system wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Obszar II

OCHRONA ZDROWIA

Zdrowie – to nie brak choroby lub ułomności, ale stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego oraz taki stopień przystosowania jaki jest możliwy dla jednostki w najkorzystniejszych dla niej warunkach. Ochrona zdrowia natomiast jest to rozwijanie zdolności przystosowawczych i eliminowanie ze środowiska czynników szkodliwych. Opiera się ona przede wszystkim na właściwym wychowaniu zdrowotnym. Wychowanie zdrowotne to część całego procesu wychowania, zmierzające do jak najpełniejszego wyposażenia człowieka nie tylko w wiedzę o zdrowiu, ale odpowiednie umiejętności i nawyki mające znaczenie dla zdrowia, dla kształtowania postaw i motywacji zapewniających rzeczywiste stosowanie zasad higieny i zmierzające do zainteresowania sprawami zdrowia.

Jednym z dominujących zagrożeń zdrowotnych we współczesnym świecie są choroby cywilizacyjne. Jednocześnie od wielu lat naukowcy ostrzegają, że u dzieci i młodzieży występują problemy zdrowotne, które dawniej dotyczyły jedynie osób dorosłych. Dlatego już od najmłodszych lat powinno się uświadamiać dzieciom realną groźbę zagrożeń zdrowotnych, kształtować odpowiednie prozdrowotne postawy i nawyki. Tylko 4 % młodzieży przyznaje się do tego, iż rodzina pełni rolę informacyjną w zakresie uświadamiania zdrowotnego. Wiedzę prozdrowotną czerpią głównie z pogadanek i wykładów w szkole. Jedynie nieliczne osoby same poszukują informacji w broszurach, książkach czy mediach.

Połowa młodych ludzi zdaje sobie sprawę z tego, że ich styl życia jest zły. Odżywiają się niezgodnie z racjonalnymi normami, czas wolny spędzają głównie przed telewizorem lub komputerem ignorując zupełnie wypoczynek czynny. Z roku na rok obniża się wiek sięgających po papierosy, alkohol i narkotyki.

Zadania władz publicznych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia

2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obejmują w szczególności:

1. promocję zdrowia i profilaktykę mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu,
2. analizę i ocenę potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany,
3. tworzenie warunków funkcjonowania systemów ochrony zdrowia.

Mieszkańców gminy w zakresie opieki medycznej obsługuje NZOZ w Pieniężnie – jako jedyna przychodnia lekarska funkcjonująca na terenie całej gminy. Prowadzone są trzy prywatne praktyki lekarskie – ginekolog, stomatolog, chirurg i sporadycznie diabetolog. Najbliższy szpital znajduje się w Braniewie. W Pieniężnie funkcjonuje Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego i Stacja Opieki Caritas. Rehabilitacją osób niepełnosprawnych, których na terenie naszej gminy jest 1 313 zajmuje się Poradnia Rehabilitacyjna w Braniewie.

Oczekiwania mieszkańców wyrażone w ankiecie dotyczą głównie dwóch obszarów – poprawy dostępności do specjalistycznej opieki medycznej i szeroko pojętej profilaktyki.

Celem strategicznym tego obszaru jest:

Osiągnięcie pożądanego stanu planuje się poprzez następujące cele szczegółowe:

I. Poprawa dostępności do specjalistycznych usług medycznych.

Działania:

1. Wprowadzenie instrumentów zachęcających lekarzy specjalistów do otwierania gabinetów na tereni gminy.
2. Organizowanie białych niedziel z udziałem lekarzy różnych specjalności.
3. Włączenie się w programy badań profilaktycznych organizowane przez NFZ.
4. Dofinansowanie szczepień ochronnych dla dzieci poza pakietem podstawowym.
5. Objęcie opieką stomatologiczną uczniów szkół podstawowych i gimnazjum oraz dzieci przedszkolnych.

II. Stworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym włączenie się i powrót do czynnego życia.

Działania:

1. Poprawa dostępności do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez rozwój rehabilitacji medycznej, zawodowej i społecznej.
3. Zwiększenie dostępności do sprzętu rehabilitacyjnego.
4. Dążenie do uruchomienia środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych i miejsc pracy chronionej.
5. Tworzenie w placówkach oświatowych oddziałów i klas integracyjnych.
6. Wspomaganie rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności poprzez tworzenie ośrodków wsparcia dziennych domów pobytu, grup samopomocowych.

7. Wspieranie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym – kultura, sport, turystyka.
8. Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, ich uspołecznienia i aktywizacji w miejscu zamieszkania.

III. Promocja zdrowia i profilaktyka.

Działania:

1. Opracowywanie i realizacja programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanów zdrowia mieszkańców gminy.
2. Poprawa sposobu żywienia poprzez edukację.
3. Powszechna realizacja programów profilaktyki próchnicy zębów „Śnieżnobiały uśmiech”.
4. Systematyczna edukacja w zakresie uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki).
5. Zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez edukację w zakresie profilaktyki HIV.
6. Propagowanie zdrowego stylu życia.
7. Kształtowanie postaw dzieci i młodzieży w zakresie aktywnych sposobów wykorzystywania czasu wolnego.
8. Propagowanie aktywnego wypoczynku osób dorosłych.
9. Organizowanie masowych imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych.
10. Edukacja w zakresie wiedzy o zdrowiu psychicznym i umiejętności radzenia sobie ze stresem.
11. Dystrybucja materiałów oświatowo-wychowawczych w zakresie edukacji zdrowotnej (ulotki, plakaty, broszury).

Efekty założonych celów:

1. Większa dostępność do specjalistycznych usług medycznych.
2. Utworzenie gabinetów stomatologicznych w szkołach.
3. Powstanie systemu wspierania osób niepełnosprawnych.
4. Wzrost ilości obiektów pozbawionych barier architektonicznych.
5. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie rozwoju rehabilitacji medycznej, zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
6. Wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zdrowego stylu życia.
7. Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców.

Obszar III

EDUKACJA I OŚWIATA

Jednym z najważniejszych czynników konkurencyjności regionu, a tym samym i gminy warunkującym rozwój społeczno-gospodarczy i ograniczanie poziomu bezrobocia jest jakość zasobów ludzkich. O ich jakości decyduje poziom wykształcenia, kwalifikacje zawodowe i wiedza ogólna mieszkańców umożliwiające szybkie przekwalifikowanie się w toku życia zawodowego. Jest to tzw. mobilność zawodowa. W dzisiejszej rzeczywistości kształcenie staje się procesem ciągłym trwającym od młodości przez cały okres życia zawodowego.

Z przedstawionej w pierwszej części strategii diagnozy wynika, że poziom wykształcenia mieszkańców gminy Pięczęno znacznie odbiega od poziomu wykształcenia mieszkańców w województwie i kraju. Ok. 60 % społeczności gminnej legitymuje się wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym – głównie rolnym. Taki poziom kwalifikacji minimalizuje szanse na rynku pracy. Badania socjologiczne przeprowadzone przez Pracownię Analiz Społecznych i Marketingowych w Olsztynie wśród młodzieży zamieszkałej w środowiskach wiejskich wskazują, że nie dostrzega ona w swojej gminie żadnych działań zmierzających do ograniczenia bezrobocia, a podjęcie pracy na własny rachunek z braku środków finansowych kończy się na etapie planów. Jednocześnie mimo niskich kwalifikacji duża część młodzieży nie uczestniczy w żadnych szkoleniach i kursach zawodowych po ukończeniu szkoły. Niepokoi fakt, że obserwuje się postawę akceptacji statusu osoby bezrobotnej.

Na terenie gminy Pięczęno działają następujące placówki oświatowe:

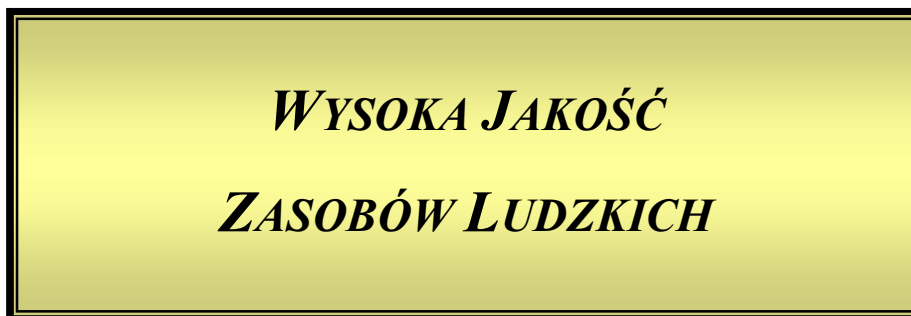
1. Prowadzone przez samorząd gminy:

- a) Przedszkole Publiczne,
- b) 4 Szkoły Podstawowe,
- c) Gimnazjum Publiczne,

2. Prowadzony przez samorząd powiatowy – Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych,
3. Prowadzona przez władze kościelne uczelnia wyższa – Misyjne Seminarium Duchowne Księży Werbistów.

Nawiązanie wzajemnej współpracy pomiędzy wszystkimi ośrodkami edukacyjnymi i podjęcie wspólnych działań na rzecz podnoszenia jakości zasobów ludzkich przyczyniłoby się do szybkiego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Pieniężno.

Celem strategicznym tego obszaru jest:

Cel strategiczny realizowany będzie poprzez następujące cele szczegółowe:

I. Wyrównanie szans edukacyjnych i kulturowych dzieci i młodzieży.

Działania:

1. Stworzenie gminnego programu stypendialnego socjalnego i motywacyjnego.
2. Opracowanie gminnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.
3. Wypracowanie gminnej oferty zajęć pozalekcyjnych jako standardu dla wszystkich szkół.
4. Podejmowanie działań innowacyjnych i eksperymentalnych przez placówki oświatowe.

5. Wspieranie szkół w realizacji krajowych i międzynarodowych projektów edukacyjnych.
6. Wprowadzenie do wszystkich szkół zajęć wyrównujących deficyty rozwojowe dzieci.
7. Zapewnienie w każdej szkole pomocy pedagoga, psychologa i doradcy zawodowego.
8. Poszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej Miejskiego Domu Kultury i Biblioteki Publicznej.
9. Tworzenie świetlic wiejskich, klubów i kawiarenek internetowych.
10. Systematyczne doposażanie szkół w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.
11. Rozbudowa infrastruktury oświatowej (dokończenie budowy szkoły, modernizacja i remont istniejących obiektów).

II. Rozwój kształcenia ustawicznego.

Działania:

1. Nawiązania współpracy między wszystkimi ośrodkami edukacyjnymi działającymi na terenie gminy.
2. Stworzenie banku informacji o potrzebach rynku pracy i możliwościach kształcenia ustawicznego.
3. Prowadzenie kursów i szkoleń dla dorosłych z wykorzystaniem bazy Gminnego Centrum Informacji.
4. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w realizacji programów aktywizacji społecznej i zawodowej w gminie.
5. Podjęcie działań zmierzających do uruchomienia Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
6. Propagowanie wolontariatu jako drogi do pobudzenia aktywnego udziału w życiu społecznym.
7. Rozwój poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego dla dorosłych.

8. Podejmowanie działań angażujących społeczność lokalną do wspólnego rozwiązywania problemów.

Efekty założonych celów:

1. Funkcjonujący gminny program stypendialny.
2. Istnieje system wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.
3. Szkoły realizują w szerokim zakresie projekty edukacyjne.
4. Szkoły wyposażone w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.
5. Rozwinięta oferta edukacyjna dla dorosłych.
6. Działający Uniwersytet Trzeciego Wieku.
7. Większa aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców gminy.

Obszar IV

POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA

Pomoc społeczna jest ważnym elementem całego systemu wsparcia mieszkańców Gminy Pieniężno. Jej pozycję wyznacza bowiem z jednej strony realizacja podstawowych zadań ustawowych, z drugiej strony zaś – koordynowanie działań wszelkich podmiotów, współtworzących system społecznego wsparcia.

Ustawowym celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych, podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, które same nie są w stanie poradzić sobie z problemami.

Do realizacji tego celu system pomocy społecznej dysponuje szerokim wachlarzem form pomocy i zakresem świadczeń i usług. Daje on możliwość dostosowania form wsparcia do aktualnej sytuacji osób i rodzin, które w miarę szybko powinny doprowadzić do wyjścia z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. O ostatecznym efekcie samodzielności osób i rodzin decyduje aktywność samych zainteresowanych. Obserwuje się jednak brak pozytywnych przykładów wychodzenia z kręgu pomocy społecznej, uzależnienie od świadczeń, brak aktywności świadczeniobiorców, a nawet według opinii wyrażonych przez mieszkańców gminy – „wykorzystywanie opieki społecznej i życie na koszt innych”.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem, gwarantującym prawidłowy rozwój dziecka i zaspokojenia jego potrzeb. Coraz więcej rodzin ma trudności z prawidłowym wypełnianiem podstawowych funkcji. Trudne warunki mieszkaniowe, brak stałych źródeł utrzymania powoduje niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, rozwojowych i wychowawczych. Coraz częstszym zjawiskiem jest: niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, brak właściwej opieki nad dziećmi, nasilający się problem uzależnień dorosłych, młodzieży i dzieci oraz przemoc w rodzinie.

Działania podejmowane przez służby społeczne mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej mieszkańców gminy, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących w sferze psychicznej i społecznej.

Dlatego też kierunki rozwoju pomocy społecznej powinny być zorientowane na:

- rozszerzenie i pogłębienie form pomocy socjalnej,
- współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą,
- wzmocnienie postaw aktywnych,
- rozwój usług pozamaterialnych, w tym poradnictwa specjalistycznego.

Celem strategicznym tego obszaru jest:

***PROFESJONALNA POMOC SPOŁECZNA
ZMIENIAJĄCA ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNA
WSPIERAJĄCA JAKOŚĆ ŻYCIA
LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI***

Cel strategiczny realizowany będzie poprzez następujące cele szczegółowe:

I. Rozszerzenie form pomocy socjalnej.

Działania:

1. Rozwijanie systemu pomocy materialnej i rzeczowej dla uczących się dzieci i studiującej młodzieży.
2. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju sieci placówek wsparcia w gminie.
3. Rozszerzanie form opieki środowiskowej poprzez tworzenie świetlic, klubów, organizowanie doraźnej opieki nad dziećmi.
4. Rozwój poradnictwa specjalistycznego (terapeutycznego, psychologicznego i pedagogicznego).

5. Utworzenie banku informacji o lokalnych i ponadlokalnych alternatywnych formach wsparcia.
6. Dalsza współpraca z Bankiem Żywności.
7. Organizowanie i udział w zbiórkach żywności.
8. Budowanie systemu wsparcia wśród podopiecznych – organizowanie samopomocy w środowisku lokalnym.

II. Wzmacnianie aktywności podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów.

Działania:

1. Wypracowanie zasad współpracy z klientami pomocy społecznej – kontrakty i ich rozliczenie.
2. Kontraktowanie pomocy społecznej, uzależniające zakres świadczeń od aktywności świadczeniobiorców.
3. Krótkotrwale obejmowanie świadczeniami pomocy społecznej oraz częsta weryfikacja przyznawanych świadczeń.
4. Promowanie rodzin, środowisk, które dzięki własnej aktywności wyszły z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej.
5. Podejmowanie przez pracowników socjalnych większej ilości działań ukierunkowanych na indywidualną pracę z podopiecznymi.
6. Efektywne wykorzystanie środków strukturalnych i krajowych na aktywizację społeczną i zawodową – przygotowywanie projektów samodzielnych i współdziałanie w projektach innych instytucji i organizacji.

III. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami.

Działania:

1. Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Opracowanie standardu usług, które muszą spełniać organizacje pozarządowe ubiegające się o ich realizację na zlecenie samorządu.

3. Współdziałanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizowanych programach z zakresu pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej.
4. Współpraca w zakresie tworzenia punktów wolontariatu, klubów integracji społecznej oraz centrów aktywności społecznej.
5. Tworzenie grup zadaniowych do diagnozowania i rozwiązywania istotnych problemów społecznych oraz wypracowywanie zasad współpracy sektora samorządowego i pozarządowego.
6. Systematyczne informowanie organizacji pozarządowych o bieżących i planowanych działaniach ośrodka pomocy społecznej.
7. Wspólne organizowanie spotkań otwartych dla mieszkańców dotyczących problematyki polityki społecznej.

Efekty założonych działań:

1. Sprawnie działający system wsparcia w gminie.
2. Rozwinięte formy opieki środowiskowej.
3. Rozwinięte poradnictwo specjalistyczne.
4. Sprawnie działający system kontraktów społecznych.
5. Wypracowane zasady współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi, a samorządem.

Obszar V

PROFILAKTYKA
I PRZECIWDZIAŁANIE
UZALEŻNIENIOM
I PRZEMOCY W RODZINIE

Strukturalne bezrobocie i obniżający się poziom życia społeczeństwa skutkuje wzrostem spożycia alkoholu.

W województwie warmińsko-mazurskim, podobnie jak i w całym kraju, około 20 % nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla ich rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego. Potwierdzają to również badania przeprowadzone na terenie miasta Pieniężna. Szacuje się, że w Polsce około 2 – 3 % całej populacji uzależniona jest od alkoholu. Około 1,5 – 2 mln dzieci wychowuje się w rodzinach z problemami alkoholowym. Stale wzrasta przestępczość wśród nieletnich oraz agresja potęgująca zjawisko przemocy w rodzinach, zwłaszcza wobec kobiet i dzieci.

Systematycznie rośnie też liczba dzieci i młodzieży, która eksperymentuje z substancjami psychoaktywnymi. Szacuje się, że problemem ten dotyczy ok. 15% nastolatków. Nastąpił znaczny wzrost stopnia i zasięgu terytorialnego występowania zjawiska narkomanii. Problem ten występuje też na terenie Gminy Pieniężno i ma charakter rozwojowy.

Przy Urzędzie Miejskim w Pieniężnie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która zajmuje się przeciwdziałaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Podstawowym rodzajem pomocy dla osób uzależnionych jest działający „Punkt Konsultacyjny”, który udziela informacji o chorobie alkoholowej, możliwościach jej leczenia, pełni rolę pierwszego kontaktu dla osób zwracających się o pomoc, zapewnia pomoc psychologiczną. Z pomocy tego punktu korzysta średnio około 120 osób w skali roku.

Na terenie gminy funkcjonuje Klub Abstynenta „STARTER”, który tworzy bezpieczne miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla alkoholików. W każdą niedzielę spotyka się grupa Anonimowych Alkoholików.

Szczególną uwagą objęte są dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym, dla których uruchomiona została świetlica środowiskowo-terapeutyczna. Prowadzone są w niej zajęcia socjoterapeutyczne, oferowana jest pomoc w nauce oraz w rozwoju zainteresowań. Ze wsparcia dziennego placówki korzysta średnio 20 – 30 dzieci.

Celem strategicznym tego obszaru jest:

***SKUTECZNY SYSTEM
ZAPOBIEGANIA I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ***

Cel strategiczny realizowany będzie w oparciu o następujące cele szczegółowe:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Działania:

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego d/s rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób zagrożonych uzależnieniami, uzależnionych i ich rodzin.
2. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w celu nakłonienia ich do podjęcia leczenia odwykowego.
3. Kierowanie do Sądu Rejonowego w Braniewie – III Wydział Rodzinny wniosków o przymusowe leczenie w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia, nie wywiązują się z ustalonych warunków zobowiązań.

4. Upowszechnianie wykazu placówek zajmujących się leczeniem i profilaktyką.
5. Kierowanie na terapie osób uzależnionych i współuzależnionych.
6. Zapewnienie rodzinom osób uzależnionych od alkoholu pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej.
7. Zwiększenie współpracy z instytucjami zajmującymi się pomaganiem dziecku i rodzinie tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
8. Zdiagnozowanie problemu narkomanii na terenie gminy i opracowanie planu działań profilaktycznych.

II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działania:

1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, poprzez doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”.
2. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego jako miejsca pierwszego kontaktu mającego na celu informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin, oraz zmotywowania osoby uzależnionej do podjęcia terapii.
3. Prowadzenie edukacji publicznej (ulotki, broszury)
4. Dofinansowanie świetlicy środowiskowo-terapeutycznej „CARITAS” ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z grupy ryzyka – wg porozumienia.
5. Propagowanie w społeczeństwie tradycji życia w trzeźwości.
6. Uruchomienie gminnego telefonu zaufania.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Działania:

1. Prowadzenie programów profilaktycznych, zajęć rekreacyjno – sportowych dla dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjum oraz imprez profilaktycznych z okazji „Dnia Dziecka”.
2. Udział w ogólnopolskiej profilaktycznej kampanii PARPA „Alkohol” – „Nieletnim Dostęp Wzbroniony”, której celem jest ograniczenie sprzedaży alkoholu nieletnim.
3. Zakup materiałów tematycznych związanych z profilaktyką uzależnień.
4. Wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym (turnieje sportowe, konkursy: plastyczny, literacki).
5. Zapewnienie w każdej szkole pomocy pedagoga i psychologa.
6. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności do napojów alkoholowych.
7. Podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania alkoholizmowi i innym patologiom społecznym w formie działań propagandowych, spotkań, wystaw, odczytów, porad, rajdów i wycieczek.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Działanie:

1. Dofinansowanie Klubu Abstynenta „STARTER” w zakresie przedsięwzięć wspierających procesy zdrowienia osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

2. Utworzenie dla osób współzależniionych grup wsparcia „AL. – ATEN”, „DDA”.
3. Współdziałanie w opracowywaniu i realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych.
4. Wspólne organizowanie obozów, kolonii, mitingów.
5. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy przy współpracy z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Efekty założonych działań:

1. Sprawnie działający system zapobiegania uzależnieniom.
2. Działające grupy wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Uruchomiony gminny telefon zaufania.
4. Bogata oferta spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży nie tylko z rodzin z problemem uzależnień.
5. Rozpoznana sytuacja i opracowany plan działań profilaktycznych w zakresie narkomanii.

V

WDRAŻANIE I ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie i zarządzanie Strategią jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie.

Zadania:

1. Przedłożenie wstępnej wersji Strategii radnym Rady Miejskiej w Pieniężnie i mieszkańcom Gminy – luty 2005r.
2. Zatwierdzenie Strategii na sesji Rady Miejskiej – 31 marca 2005r.
3. Zamieszczenie Strategii na stronie internetowej Gminy Pieniężno – kwiecień 2005r.
4. Opracowywanie rocznych planów działań – pierwszy do maja 2005, następne corocznie do 2015r.
5. Realizacja zadań zgodnie ze szczegółowym harmonogramem przyjętym w roczny planie działań.
6. Przygotowanie rocznych raportów z przebiegu realizacji zadań.

VI

MONITOROWANIE

1. Analiza raportów z przebiegu realizacji zadań – komisje Rady.
2. Ocena realizacji Strategii, oparta na wynikach raportów – Rada Miejska na sesji grudniowej.
3. Organizacja debat strategicznych w celu oceny aktualności Strategii – Rada Miejska co 2 lata.